

الضالین» یعنی « ای دوست واقعی و خالص ما که در راه ما با ستمگران و ظالمان مبارزه می‌کنی» که این فرمایش اشاره‌ای به مبارزات فرهنگی و عقیدتی شیخ مفید دارد.

فارغ‌التحصیل مرکز تخصصی مهدویت ادامه می‌دهد: امام زمان (ع) در جایی او را به عنوان « برادر» « لالاخ السدید ولی‌الرشید» معرفی می‌کند.

و در مورد شأن و مقام شیخ مفید همین کلام از امام زمان (عج) کفایت می‌کند که خداوند را به خاطر نعمت وجود پرفایده شیخ مفید شکر کرده اسن و در این خصوص فرموده‌اند: « فانا نحمدالله الیک الذی لا اله الا هو»

وی می‌افزاید: امام زمان (عج) شیخ مفید را به عنوان الهام‌گیرنده‌ای از حق و دلیل و راهنمای حق و به عنوان یار وفادار مهدی، مبارزه‌کننده با دشمنان و ظالمان، محرم اسرار و رازدار امام زمان، به عنوان کسی که مأمور ابلاغ پیام‌های حضرت به مردم است، کسی که عالمی عامل و با تقوا و با اخلاص و شخصیتی مفید و پرفیض است، معرفی می‌کند.

* تبعید شیخ مفید (ره) به دلیل مباحثات دینی

عبداللهی همچنین در ادامه سخنان خود با اشاره به مجاهدت‌های علمی شیخ مفید در علوم مختلف اسلامی از جمله علم حدیث می‌گوید: شیخ مفید در جایگاه مورخی صادق که زندگانی ائمه اطهار (ع) را ثبت و ضبط در کتابی جامع و کامل به نام « الارشاد» منتشر کرد. که بخشی از آن مربوط به زندگی، سیره و مقام امام زمان (عج) است.

وی همچنین در پاسخ به این سؤال که چه باید کرد تا به مقام شیخ مفید دست یافت، می‌گوید: تلاش‌ها و مجاهدات علمی و عملی برای این منظور لازم است. از دلایل عنایت حضرت مهدی (عج) به شیخ مفید می‌توان به مواردی همچون گذراندن دوران تبعیدها به خاطر دفاع از دین، داشتن قدرت مناظره و مباحثه که ایشان در بحث‌های علمی در مقابله با تمام فرق و مذاهب اسلامی داشت و همچنین حمایت و نگرانی بی‌دریغ از دین و اثبات کردن عقاید حقه شیعه اثنی عشری اشاره کرد.

این کارشناس مهدویت تصریح می‌کند: حضرت مهدی (عج) عبارتی دارد که در آن می‌فرماید: « خداوند از شما محافظت کند» و این به خاطر فعالیت‌های شیخ مفید در پاسداری از دین بیان شده است که البته به راحتی هم نبوده و شیخ مفید در این میان مشکلاتی هم به جان خریدند.

وی می‌افزاید: در زمان حکومت آل‌بویه که شیعه بودند، علمای دینی آزادی نسبی برای ابراز عقیده داشتند؛ اما بعد از حکومت عضدالدوله، شیخ مفید چندین بار به خاطر اختلاف و درگیری‌های شیعه و سنی دستگیر و تبعید شد. از جمله « ابن‌اثیر» از مورخان سنی می‌نویسد که « در سال 393 هجری که بهاء‌الدوله دیلمی خلیفه عباسی به نام عطاءالله را از خلافت خلع کرد و بغداد دست به شورش برداشت. بهاء‌الدوله که سرلشکر خودش رو به بغداد فرستاد، شیعه و سنی را از اظهار مذهب خودش منع و شیخ مفید را تبعید کرد.» « ابن‌اثیر» در جای دیگری می‌نویسد: « در سال 409 هجری، سلطان‌الدوله پسر بهاء‌الدوله، ابو عبدالله نعمانی را از بغداد تبعید کرد.» هرچند باید تأکید کرد که خاندان آل‌بویه چون شیعه بودند، آزادی‌هایی را برای بیان عقاید به عالمان مذاهب اسلامی می‌دادند.

* اعلام نظریه ولایت فقیه

حجت‌الاسلام عبداللهی همچنین به نظرات شیخ مفید در خصوص ولایت فقیه اشاره می‌کند و می‌گوید: ضرورت بحث ولایت فقیه از بحث‌های مهم شیخ مفید است که در مباحث کلامی به آن پرداخته است. البته کلیه فقهای عظام، اجمالاً بر اصل ولایت و نیابت فقیه تأکید داشته‌اند؛ اما درباره بحث حدود و سقور اختیارات آن دارای اختلافات اندک بودند؛ اما در کلیت آن همه اجماع داشتند.

وی تأکید می‌کند: اولین فقیهی که به نظام ولایت فقیه در کتب فقهی خود به ویژه کتاب « المقنعه» به عنوان یک نظام الهی اشاره می‌کند و تمام تلاش‌های خود را برای تحکیم مبانی و موادی این نظام الهی به کار می‌برد، فقیه بزرگوار و متکلم عظیم‌الشأن مرحوم شیخ مفید است.

وی ادامه می‌دهد: مرحوم شیخ مفید اختیارات ولی فقیه را مطلقه دانسته و در کتاب « امر به معروف و نهی از منکر» بحث ولایت و جواب تصدی فقیه را بر اقامه و اجرای حدود شرع و حتی جهاد با کفار الزامی دانسته است و واجب می‌داند که باید از فقیه پشتیبانی کرد که البته بعد از آن برخی از علما این نظریه را تقویت و حمایت کردند.

* اساتید و شاگردان

عبداللهی در خصوص اساتیدی که شیخ مفید از محضر آنها کسب علم کرده است، می‌گوید: شیخ صدوق از اساتید مشهور وی است و باید عنوان کرد که اساتید ایشان همه از دانشمندان، فقها، متکلمان و محدثان بزرگ بودند؛ از جمله می‌توان به « جعفر بن محمد غلوی قمی»، « احمد بن محمد بن ولید قمی»، « ابن جنید اسکافی» اشاره کرد. در ضمن باید عنوان کرد که شیخ مفید اساتید سنی مذهب هم داشته است.

وی در خصوص شاگردانی که در مکتب شیخ مفید تربیت شده‌اند، بیان می‌کند: شاگردان برجسته‌ای در دامان شیخ مفید پرورش یافتند. تعداد زیادی از دانشمندان کلیه مذاهب در همان دوران و در مدرسه نظامیه بغداد جزو شاگردان شیخ محسوب می‌شدند و از علمای عامه نقل شده که دانشمندان شیعه و سنی در کلاس درس شیخ مفید حاضر می‌شدند.

وی ادامه می‌دهد: برای معرفی سرآمد شاگردان شیخ که همگی از مفاخر علمای شیعه و استادان علوم و فنون اسلامی محسوب می‌شوند، می‌توان به « سید مرتضی» (علم‌الهدی) « سید رضی» (گردآورده نهج‌البلاغه) « شیخ طوسی» (شیخ الطائفه) و « ابوالعباس نجاشی» اشاره کرد.

حجت‌الاسلام عبداللهی در پایان سخنان خود مختصری از زندگی‌نامه شیخ مفید را اینگونه بازگو می‌کند: تاریخ وفات شیخ مفید را سال 413 هجری قمری عنوان کرده‌اند. شیخ حدود 77 سال عمر کرد. وی در حدود سال 336 در شمال بغداد، نزدیک شهر دجیل در قریه

سویقه ابن قصری در خانواده‌ای اصیل و شیعی به دنیا آمد. در همان اوایل کودکی همراه پدرش برای فراگیری علم و دانش به بغداد رفت. در 5 سالگی برای ایشان از «ابن ابی‌الیاس» اجازه روایت گرفتند و وقتی 7 سالش شد از «ابن سماک» نقل روایت کرد. پیش از 12 سالگی از برخی محدثان اخذ روایت می‌کرد و از استادش «شیخ صدوق» قبل از 20 سالگی حدیث شنید. در تاریخ از او به عنوان شخصیتی که سکandar حرکت تشیع بود، یاد می‌کنند.

منبع: خبرگزاری فارس